

18213

Mustafa Yeneroğlu
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.10.2024

Mustafa YENEROĞLU
İstanbul Milletvekili

İsrail, 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana, bir yıldır Gazze Şeridi'nde ve Batı Şeria'da ayırım gözetmeden masum Filistin halkına ve sivil yerleşim yerlerine yönelik topyekün katliamda bulunmaya devam etmektedir. Bu katliamda on binlerce insan hayatını kaybetmiştir. Büyük bir yıkıma ve ölümlere neden olan saldırılar halen de devam etmektedir.

Geçen bu bir yıllık süre içerisinde Türkiye'nin İsrail ile olan ticaretini yoğun olarak devam ettirdiği ortaya çıkmıştır. Hatta bu konuda resmi olarak da durum kabul edilmiş ve Ticaret Bakanlığı tarafından 09.04.2024 tarihinden itibaren, saldırılardan yaklaşık 6 ay sonra, İsrail ile olan ticaret belirli mallar üzerinden yasaklanmış, sonrasında tamamıyla durdurulduğu açıklanmıştır.

Ancak geldiğimiz noktada Türkiye İhracatçılar Birliği'nin 2024 yılı Eylül ayı verilerine göre; İsrail ile olan ticaret durma noktasına gelmiş ise de; Filistin ile olan ticaretimizin astronomik bir şekilde artması soru işaretlerine neden olmuştur çünkü Filistin ile olan ticaret tamamıyla İsrail'in kontrolündedir.

Özellikle tekstil ve hammaddeleri, deri ve deri mamulleri, hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri, çelik ihracatı, çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri ihracatı ile ilgili verilerde büyük değer artışları söz konusudur. Toplam ihracat artışımız %525 oranında gerçekleşmiştir. Aynı zamanda Yunanistan, Romanya ve İtalya ülkelerinde kurulan şirketler aracılığı ile de İsrail'e ihtiyacı olan ve yukarıda belirtilen malların Türkiye tarafından ihraç edildiği ileri sürülmektedir. Aynı şekilde petrol ve yakıt ihtiyaçlarını da Azerbaycan üzerinden sağlayan İsrail'e bu yakıtların Türkiye üzerinden nakliyatının sağlandığı hususları ile ciddi veriler sunulmaktadır.

Bununla birlikte uluslararası gemi trafiği Marinetraffic verileri incelendiğinde de Türkiye ile İsrail arasındaki gemi trafiği çerçevesinde son bir ayda bile 88 geminin Türkiye'den İsrail'e gittiği, son günlerdeki verilere göre de 4 geminin halen seyrüseferde olduğu bilgilerine ulaşılmaktadır. Bu durum Türkiye'nin İsrail ile olan ticaretini resmi söylemlerin aksine devam ettirdiği iddialarını güçlendirmektedir.

18213

Mustafa Yeneroğlu
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanı

Bu bağlamda;

1. Resmi olarak Türkiye İsrail arasındaki ticaret yasaklanmış olmasına rağmen bu gemi trafiği nasıl açıklanabilecektir?
2. Türkiye İhracatçılar Meclisi verileri kapsamında Filistin'e olan ticaretimiz nasıl %525 oranında artmıştır? Bu artış nasıl izah edilmektedir?
3. Filistin, Türkiye'den herhangi bir insani yardım veya ihraç malzemesi talebinde bulunmuş mudur?
4. Savaş ve abluka halinde olan Filistin'e hangi malzemeler gönderilmiştir?
5. İsrail ile olan ticaretimizin yasaklanmasından önce gönderilen malzemeler ile Filistin'e gönderilen malzemeler aynı neviden malzemeler midir?
6. Filistin ile 2023 yılı ihracat hacmimiz ile 2024 yılı ihracat hacmimiz ne kadardır? Son iki yılda Türkiye ile Filistin arasındaki ticarete ihracat farkı ne kadar olmuştur? Eğer bir artış söz konusu ise bunun nedeni nedir?
7. Filistin'e gönderilen malzemeler ve ticaret ile ilgili olarak Bakanlığınız herhangi bir açıklama yapacak mıdır?
8. Türkiye'den İsrail'e son bir ayda 88 geminin gittiği, halen de 4 geminin seyrüseferde olduğu uluslararası gemi trafiği Marinetraffic incelendiğinde görülmekle birlikte bu gemiler hangi nedenle İsrail'e gitmiştir ve gitmektedir?
9. Söz konusu gemilerde hangi malzemeler taşınmaktadır?
10. Türkiye'den ayrılan gemilerin belgelerinin, malzemeleri Filistin'e götürdüğü şeklinde düzenlenerek aslında malzemeleri İsrail'e götürdüğü iddiaları doğru mudur?
11. Filistin'de kurulu bulunan bazı şirketlere bu kapsamda komisyon ödendiği iddiaları doğru mudur? Ticaret bu Filistin şirketleri üzerinden mi yapılmaktadır?
12. Aynı şekilde Türkiye tarafından gönderilen malzemelerin Yunanistan, Romanya ve İtalya gibi ülkelerde kurulan bazı şirketler üzerinden gerçekleştirildiği iddiaları doğru mudur?
13. Bunun yanında İsrail'in ihtiyaç duyduğu petrol ve yakıtın Azerbaycan tarafından karşılanması nedeniyle bu maddelerin Türkiye üzerinden nakledildiğine, sevkiyatının yapıldığına dair iddialar doğru mudur?
14. Ticaret Bakanlığı verilerini esas alan dış ticaret istatistiklerine göre yukarıda adı geçen ülkeler olan Filistin, Yunanistan, Romanya ve İtalya gibi ülkeler ile Türkiye arasındaki dış ticaretin yüksek artışının sebebi nedir?
15. Bakanlığınız yukarıda belirtilen konularda ayrıntılı bir izahat ve açıklama yapacak mıdır?